

Bruxelles, den 12. marts 2020
(OR. en)

Interinstitutionel sag:
2018/0169(COD)

15301/19
ADD 1

ENV 1046
SAN 528
CONSOM 341
AGRI 631
CODEC 1803

UDKAST TIL RÅDETS BEGRUNDELSE

Vedr.: Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om mindstekrav til genbrug af vand

– Udkast til Rådets begrundelse

I. INDLEDNING

Kommissionen vedtog den 28. maj 2018 et lovgivningsforslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om mindstekrav til genbrug af vand, den såkaldte forordning om genbrug af vand (9498/18 + ADD 1 til ADD 6).

Europa-Parlamentet vedtog sin førstebehandlingsholdning til Kommissionens forslag den 12. februar 2019 (6427/19).

På samlingen den 26. juni 2019 nåede Rådet til enighed om en generel indstilling til Kommissionens forslag (10278/19), der gav formandskabet mandat til at fortsætte forhandlingerne med Europa-Parlamentet.

Der blev afholdt tre triloger den 10. oktober, 12. november og 2. december 2019. Flere tekniske trepartsmøder fandt sted parallelt med disse triloger.

Den 18. december 2019 godkendte De Faste Repræsentanternes Komité efter analyse af denne tekst med henblik på enighed det endelige kompromis, der var resultatet af trilogerne (14944/19 + COR 1). Den godkendte tekst med omnummererede bestemmelser blev rundsendt samme dag som BILAG til dok. 15254/19 + COR 1.

Den 21. januar 2020 godkendte Europa-Parlamentets ENVI-Udvalg teksten. Efterfølgende sendte formanden for ENVI-Udvalget samme dag en skrivelse til formanden for De Faste Repræsentanternes Komité, hvoraf det fremgik, at han med forbehold af jurist-lingvist-behandlingen ville henstille til ENVI-Udvalget og plenarforsamlingen at vedtage Rådets holdning uden ændringer.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse om forslaget den 12. december 2018¹. Regionsudvalget vedtog sin udtalelse den 6. december 2018².

II. FORMÅL

Formålet med denne forordning er at garantere, at genvundet vand er sikkert til vanding i landbruget, og derved sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet og menneskers og dyrs sundhed, fremme den cirkulære økonomi, støtte tilpasning til klimaændringer og bidrage til håndtering af vandknaphed og det deraf følgende pres på vandressourcerne på en koordineret måde i hele Unionen og dermed også bidrage til et velfungerende indre marked.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

Almindelige bemærkninger

Med henblik på at nå til enighed om forordningen om genbrug af vand har repræsentanter for Rådet og Europa-Parlamentet ført uformelle forhandlinger på triloger for at tilnærme deres holdninger. Teksten til Rådets førstebehandlingsholdning til forordningen afspejler til fulde det kompromis, som de to medlovgivere har indgået med bistand fra Europa-Kommissionen.

¹ EUT C 110 af 22.3.2019, s. 94.

² EUT C 86 af 7.3.2019, s. 353.

Rådet og Europa-Parlamentet er enige om målene i forordningen om genbrug af vand. På denne baggrund nåede Rådet og Parlamentet til enighed på den sidste trilog om en tekst til forordningen, der afstemmer deres forskellige holdninger. På den ene side ønskede Rådet med henblik på at undgå unødvendige administrative byrder at sikre klarhed med hensyn til forordningens anvendelsesområde og sørge for tilstrækkeligt råderum for såvel de medlemsstater, der genbruger vand til vanding i landbruget, som dem, der ikke gør det. På den anden side ønskede Parlamentet at styrke harmoniseringen af bestemmelserne om genbrug af vand i EU, bl.a. ved at fastsætte minimumskrav til vandkvalitet og overvågning.

Centrale spørgsmål

Med den enighed, der blev opnået på triloggen den 2. december 2019, tilnærmes Rådets og Parlamentets holdninger på en række centrale spørgsmål.

Anvendelsesområde

Rådet og Parlamentet er enige om, at de minimumskrav til vandkvalitet og overvågning, der er fastsat i forordningen, kun vedrører brugen af rensat byspildevand til vanding i landbruget. Med hensyn til det store potentiale ved genbrug af genvundet vand til andre formål end vanding i landbruget fastsætter bilag I til forordningen imidlertid, at medlemsstaterne, uden at det berører den relevante EU-lovgivning på miljø- og sundhedsområdet, kan bruge genvundet vand til yderligere anvendelsesformål, f.eks. industrielle formål og rekreative og miljømæssige formål.

Rådets førstebehandlingsholdning indeholder desuden i artikel 2, stk. 2, en skønsmæssig bestemmelse, som giver medlemsstaterne mulighed for at træffe afgørelse om, at genbrug af vand til vanding i landbruget ikke er hensigtsmæssig i et eller flere af sine vandområdedistrikter eller dele heraf. Medlemsstater, der ikke genbruger vand, kan derved undgå unødvendige administrative byrder, såsom udgifter i forbindelse med etablering af administrativ infrastruktur til udstedelse af tilladelser.

Samtidig fastsætter den skønsmæssige bestemmelse de nærmere betingelser for at sikre, at medlemsstaterne behørigt begrundet deres afgørelser, tager dem op til revision, når det er nødvendigt, mindst hvert sjette år og forelægger dem for Kommissionen. Desuden forpligter artikel 10, stk. 3, medlemsstaterne til at offentliggøre deres afgørelser online eller ved andre midler. I betragtning 7 forklares det endvidere, at formålet med forordningen er at fremme udbredelsen af genvundet vand til vanding i landbruget, når det er hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt. Det påpeges også i betragtningen, at forordningen bør være tilstrækkelig fleksibel til at sikre, at medlemsstater, der ikke genbruger vand til vanding i landbruget, først vil skulle anvende reglerne heri, når de begynder at genbruge vand på et senere tidspunkt.

Endvidere anerkender Rådet og Parlamentet, at det er vigtigt at muliggøre innovation inden for genbrug af vand og samtidig undgå konkurrenceforvridning. Af disse grunde fastsættes det i artikel 2, stk. 3, i Rådets førstebehandlingsholdning, at forsknings- og pilotprojekter under visse betingelser kan fravige anvendelsen af forordningen.

Endelig påpeges det i artikel 2, stk. 4, at forordningen om genbrug af vand finder anvendelse, uden at det berører de lovgivningsmæssige rammer for fødevarehygiejne, jf. forordning (EF) nr. 852/2004.

Samtidig tages der i artikel 2 hensyn til metoden med flere barrierer ved at præcisere, at forordningen om genbrug af vand ikke udelukker ledere af fødevarevirksomheder fra at opnå den vandkvalitet, som er påkrævet for at overholde forordning (EF) nr. 852/2004, ved i en senere fase at anvende flere vandrensningmuligheder alene eller kombineret med andre muligheder for ikke-rensning, eller fra at anvende andre alternative vandkilder til vanding i landbruget. I denne forbindelse skal det bemærkes, at det i artikel 5, stk. 4, litra c), fastsættes, at risikostyringsplanen for genbrug af vand navnlig skal identificere yderligere barrierer i systemet til genbrug af vand og fastsætte eventuelle yderligere krav efter overholdelsespunktet, der er nødvendige for at garantere sikkerheden i systemet til genbrug af vand, herunder betingelser vedrørende distribution, oplagring og brug, hvor det er relevant, og identificere den eller de parter, der er ansvarlige for opfyldelsen af disse krav. Der henvises også til barrierer i bilag I, afsnit 2, punkt 1.

Endelig blev Parlamentets foreslåede ændring om at indføre et ansvar for operatøren af genvindingsfaciliteten i tilfælde af manglende overholdelse ikke medtaget i kompromisteksten, da det blev anset for at ligge uden for anvendelsesområdet. Desuden ville det i praksis være meget vanskeligt at bevise, at genvundet vand skulle være årsag til forurening af jord eller afgrøder.

Mindstekrav til vandkvalitet og overvågning

Forordningen om genbrug af vand tager sigte på at beskytte menneskers og dyrs sundhed og miljøet ved at fastsætte mindstekrav til både kvaliteten af det genvundne vand og overvågningen af overholdelsen i kombination med en harmonisering af de vigtige risikostyringselementer.

Disse mindstekrav er fastsat i henholdsvis bilag I og bilag II til forordningen. Disse bilag er resultatet af grundige undersøgelser foretaget af eksperter, herunder Det Fælles Forskningscenter (JRC). Da det tekniske arbejde skal veje tungere end politiske overvejelser, blev Rådet og Parlamentet i trilogerne enige om kun at foretage få ændringer i disse bilag, som efterfølgende blev bekræftet af JRC. Endvidere blev der af klarhedshensyn tilføjet en fodnote til tabel 1 i bilag I med følgende ordlyd: "Hvis den samme type vandede afgrøde falder ind under flere kategorier i tabel 1, finder kravene i den strengeste kategori anvendelse". Rådet og Parlamentet blev endvidere enige om en bestemmelse om valideringsovervågning. Det fastsættes i bestemmelsen, at valideringsovervågningen skal udføres i alle tilfælde, hvor der opgraderes udstyr, og når der tilføjes nyt udstyr eller nye processer. Desuden må valideringsovervågning kun udføres for den strengeste af kvalitetsklasserne for genvundet vand.

Endvidere sikrer Kommissionens beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på at tilpasse de vigtige risikostyringselementer til de tekniske og videnskabelige fremskridt (artikel 5, stk. 5, første afsnit) samt delegerede retsakter, der supplerer forordningen, med henblik på at fastlægge tekniske specifikationer for risikostyring (artikel 5, stk. 5, andet afsnit), at forordningen fortsat ajourføres. Desuden fastsættes det i artikel 11, stk. 5, at Kommissionen i samråd med medlemsstaterne skal fastlægge retningslinjer til støtte for anvendelsen af forordningen i praksis. Kommissionen skal fremsætte disse retningslinjer senest to år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden. Der sker også en harmonisering som følge af artikel 6, stk. 5, der fastsætter, at kompetente myndigheder inden for 12 måneder skal underrette den, der ansøger om en tilladelse, om den forventede dato for, hvornår der træffes afgørelse om ansøgningen. Endelig skal medlemsstater, der genbruger vand til landbrugsformål, på grundlag af artikel 15 fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af bestemmelserne i denne forordning, og træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Medlemsstaterne giver senest fire år efter ikrafttrædelsesdatoen Kommissionen meddelelse om disse regler og foranstaltninger samt om senere ændringer, der berører dem.

Rådets førstebehandlingsholdning fastsætter ikke mindstekrav for forurenende mikrostoffer og mikroplast. Det præciseres dog i bilag II, punkt B), punkt 6, litra e), at forurenende mikrostoffer og mikroplast er stoffer, der giver anledning til stigende bekymring med hensyn til vandkvalitet, som der skal tages særligt hensyn til i en risikovurdering. Endvidere bliver stoffer, der giver anledning til stigende bekymring, nævnt i artikel 12, stk. 2, litra d), som et aspekt, som Kommissionen skal tage særligt hensyn til i evalueringen. På denne baggrund gav Kommissionen udtryk for, at den er villig til at fremsætte en erklæring om, at den, eftersom forurenende mikrostoffer og mikroplast er et generelt problem, der ikke er begrænset til genvundet vand, vil gøre mere for at løse dette vigtige problem.

Mulighed for at tage hensyn til forskelle mellem vandgenbrugssystemerne i EU

I overensstemmelse med den formålstilpassede tilgang giver kompromiset i Rådets førstebehandlingsholdning mulighed for fleksibilitet for de medlemsstater, der genbruger vand til vanding i landbruget, for så vidt angår tilrettelæggelsen af deres systemer til genbrug af vand. Samtidig sikrer kompromiset tilstrækkelig beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed og af miljøet. Artikel 5 (Risikostyring) og artikel 6 (Forpligtelser i forbindelse med tilladelse vedrørende genvundet vand), sammenholdt med definitionerne af kompetent myndighed, slutbruger og ansvarlig part i artikel 3, giver medlemsstaterne fleksibilitet med hensyn til de forskellige aktørers ansvar i systemet til genbrug af vand.

For at muliggøre den nødvendige tilpasning til de lokale forhold definerer artikel 3, stk. 11, desuden overholdelsespunktet som det punkt, hvor en operatør af en genvindingsfacilitet leverer det genvundne vand til den næste aktør i kæden, mens artikel 6, stk. 3, litra f), fastsætter, at det nøjagtige overholdelsespunkt kan fastslås i tilladelsen.

Endelig giver artikel 7, stk. 3, fleksibilitet, idet den fastsætter, at det påhviler den kompetente myndighed i medlemsstaten at fastslå, at overholdelsen af genbrug af vand er genoprettet i henhold til procedurer fastlagt i risikostyringsplanen for genbrug af vand.

Under hensyntagen til den fleksibilitet, som Rådets førstebehandlingsholdning giver medlemsstaterne og andre aktører med hensyn til genbrug af vand, fastsatte medlovgiverne på trilogens anvendelsesdatoen til tre år efter forordningens ikrafttræden (artikel 16).

Andre vigtige spørgsmål

Rådets førstebehandlingsholdning behandler en række andre vigtige spørgsmål, som repræsentanterne for Rådet og Europa-Parlamentet nåede til enighed om på trilogerne.

Information og gennemsigtighed

Med henblik på at fremme genbrug af vand skal medlemsstater, hvor genvundet vand bruges til vanding i landbruget, tilrettelægge generelle informationskampagner og bevidstgørelseskampagner om, hvordan der kan spares på vandressourcerne ved at genbruge vand til vanding i landbruget. For at undgå en uforholdsmæssig stor byrde fastsætter artikel 9, at medlemsstaterne kan tilpasse sådanne kampagner til omfanget af deres genbrug af vand. For gennemsigtighedens skyld indeholder artikel 10 endvidere en liste over de oplysninger om genbrug af vand, som medlemsstater, hvor genvundet vand bruges, skal stille til rådighed for offentligheden online eller ved andre midler. Disse oplysninger skal være tilstrækkelige og ajourføres hvert andet år. Endelig fastsætter artikel 11, at der skal oprettes et system for oplysninger om overvågning af gennemførelsen af forordningen.

Adgang til klage og domstolsprøvelse

Rådets førstebehandlingsholdning henviser til adgangen til klage og domstolsprøvelse i en ny betragtning 39, som det er tilfældet i direktivet om engangsplast. Dette afspejler det forhold, at alle medlemsstater er parter i UNECE's konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, mere almindeligt kendt som Århuskonventionen. Det er ikke nødvendigt at fastsætte specifikke forpligtelser for adgang til klage og domstolsprøvelse i forordningen om genbrug af vand, da alle EU's medlemsstater har velfungerende nationale systemer til at sikre adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

Evaluerings og revision

I henhold til artikel 12, stk. 1, skal Kommissionen foretage en evaluering og revision af anvendelsen af forordningen senest otte år efter dens ikrafttræden. Denne artikel fastsætter, hvilke elementer evalueringen skal bygge på. I forbindelse med evalueringen skal Kommissionen vurdere muligheden for at udvide forordningens anvendelsesområde til at omfatte genvundet vand til yderligere specifikke anvendelser, herunder genbrug til industrielle formål. Kommissionen skal endvidere vurdere muligheden for at udvide kravene i forordningen til at omfatte indirekte brug af rensset spildevand.

IV. **KONKLUSION**

Rådets førstebehandlingsholdning til forordningen om genbrug af vand afspejler til fulde det kompromis, der blev indgået under de uformelle forhandlinger mellem repræsentanter for Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres på denne baggrund til at henstille til Rådet, at det

- godkender Rådets begrundelse for sin førstebehandlingsholdning og
- sender Rådets begrundelse til Europa-Parlamentet.

Efter Europa-Parlamentets vedtagelse af sin andenbehandlingsholdning, hvorved Rådets holdning godkendes uden ændringer, træder forordningen om genbrug af vand i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i EU-Tidende.
